

હસદ હરામ હૈ

ઈફાદાતઃ હઝરત મુફતી અહમદ ખાનપુરી દા.બ.

લીપ્યાન્કરઃ મવલાના અબ્દુર્રહીમ અબ્દુર્રઉફ નાડા (સુરતી)

કોમ્પોઝીંગઃ સલીમ ઈસ્માઈલ રાવત

પેશે લફઝ

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ

હઝરત અકદસ મુફતી અહમદ સાહબ ખાનપુરી દા.બ. કા રીયાઝૂસ્સાલીહીન કા મકબૂલ દરસે હદીષ સાલોં સે મસ્જિદે અન્વાર મેં ચલ રહા હે ઔર બહુત સારે હઝરાત કો ઈસ્સે ફાઈદા પહુંચ રહા હે ખુસૂસી તૌર પર હમ જૈસે તલબા કો અલ્લાહ હઝરતે અકદસ કે ફૈઝ સે હમ સબકો મુસ્તફીઝ ફરમાયે. ઈન્હી દરસોં મે સે ઈસ દરસ કી ઈફાદિય્યત કો દેખતે હૂવે અલ્લાહ ને દિલ મે યે બાત ડાલી કે ઈસકો શાયે કિયા જાયે મખ્દૂમી વ મુરશીદી સે જબ ઈસ બાત કા ઈઝહાર કિયા તો અલ્હમ્દુલિલ્લાહ હઝરત વાલા નેં મસર્રત કા ઈઝહાર કરતે હૂવે દુવાઓં કે સાથ ઈજાઝત મહરમત ફરમાઈ ફલિલ્લાહિલ હમ્દુ વલહુશ્શુક્રૂ. આપ તમામ હઝરાત સે દુઆ કી દરખ્વાસ્ત હે કે અલ્લાહ ઈસ કો કબૂલ ફરમાકર આખિરત મેં મગ્ફિરત કા ઝરીયા બનાયે ઔર હઝરત અકદસ કી ઝિયાદા સે ઝિયાદા કદર દાની નસીબ ફરમાયે, ઔર હઝરત અકદસ કે સાયે આતિફત કો ખૂબ સિહત ઔર આફિયત કે સાથ બાકી રખ્ખે આમીન.

નોંધઃ ગુજરાતી જાન્નેવાલે હઝરાત કી સહૂલત કે લિયે બાઝ જગાહ ઉર્દુ કે મુશકીલ અલ્ફાઝોં કો બદલ કર ગુજરાતી કે આસાન અલ્ફાઝ લિખે હે. ઈસ લિયે તમામ કારિઈન ઈસકો ઉર્દુ અદબ કા રિસાલા ન સમઝે બલ્કે દીન કી બાત કો સમજને ઔર સમજાને કા રિસાલા સમઝેં.

ફકત તાલિબે દુઆ

અબ્દુર્રહીમ સુરતી નાડા.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَاوَمِنْ وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ الله فَلا مُضِل لَه، وَمَنْ يُضْلِلْهُ فَلَا هَادِيَ لَهْ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَّا إِلٰه إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَه، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُه، صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَعَلٰى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ تَسْلِيْمًا كَثِيْرًا۔ امابعد.

હસદ હરામ હે સૂરએ નિસા – આયત ૫૪

હસદ ભી દિલ કા એક અમલ હે હમારે ઝાહિરી આમાલ મે જિસ તરહ બાઝ આમાલ ફર્ઝ ઔર વાજિબ હૈં ઈસી તરહ દિલ કે આમાલ મે ભી ફર્ઝ ઔર વાજિબ હૈં જૈસે શુક્ર સબર ઝુહદ તવાઝુ વગૈરા સારે આમાલ ફર્ઝ ઔર ઝરૂરી હૈં ઈસી તરહ હમારે આઝા કે આમાલ મે બાઝ આમાલ હરામ હૈં જૈસે તકબ્બૂર દુશ્મની કીના અપની ઝાત કો બળા દિખાના દુનીયા કી મુહબ્બત માલ ઔર જગાહ કી મુહબ્બત યે સબ હરામ હૈં ઉનહી મે સે એક હસદ ભી હે જો દિલ કે ઉન આમાલ મે સે હે જિસકો ઈસ્લામ ને હરામ કરાર દિયા હે ઔર જિસ પર બળી સખ્ત સઝાએં સુનાઈ ગયી હે.

હસદ નેકીયોં કો ખા જાતા હે હઝરત અબૂ હુરૈરહ(રદી) ફરમાતે હૈં કે હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા તુમ હસદ સે બચો ઈસ લિયે કે હસદ નેકીયોં કો ઈસ તરહ ખાજાતા હે જૈસે આગ લકળી કો ખાજાતી હે રિવાયત કરને વાલે કેહતે હૈં યા તો આપને યે ફરમાયા જૈસે આગ સુખી ઘાસ કો ખાજાતી હે.

હદીષ નં ૧૫૬૯ અબુ દાવુદ અગર સુખી ઘાસ યા લકળી મે આગ લગ જાયે તો ધીરે ધીરે વો આગ લકળી કો ખતમ કર દેતી હે ઈસી તરીકે સે જો આદમી હસદ કી બીમારી મે મુબ્તેલા હોતા હે તો દિલ કી યે બીમારી ધીરે ધીરે આદમી કી સારી

નેકીયોં કો ખતમ કર દેતી હે ઔર ઈસકો પતા ભી નહી ચલતા. અલ્લામા નવ્વી(રહ) ને બાબ કે ઉન્વાન કે સાથ હી હસદ કી તારીફ ભી બતલાદી અલ્લાહને અપની જો નેઅમતેં અપને બંદો કો દે રખ્ખી હેં વો દો તરહ કી હેં ઉન્મે સે બાઝ નેઅમતેં તો ઐસી હેં જો હર એક કો મિલી હૂવી હે જૈસે ઝિંદગી આંખ કાન મુંહ ઝબાન હાથ પાંઉ ઈસી તરીકે સે કાઈનાત મે અલ્લાહને જો ચીઝેં ઐસી પૈદા કી હેં જિન્સે આમ ફાયદા ઉઠાયા જા રહા હે જૈસે સૂરજ ચાંદ ઝમીન આસમાન બારિશ યે સારી ચીઝેં તો ઐસી હેં કે અલ્લાહ કી તરફ સે હર એક કે લિયે આમ હે લૈકીન અલ્લાહ કી બાઝ નેઅમતેં વો હેં જો બાઝોં કો દી જાતી હે ઔર બાઝો કો નહી દી જાતી યા બાઝોં કો ઝિયાદા મિકદાર મે દી જાતી હે ઔર બાઝો કો કમ મિકદાર મે દી જાતી હેં જૈસે માલો દૌલત ઓહદા મન્સબ હુસ્ન જમાલ ઈઝઝત શોહરત ઈલ્મ ઔર સલાહ તકવા વગૈરા તો દીન કી યા દુનીયા કી બહુત સારી નેઅમતેં ઐસી હેં જો બાઝોં કો મિલી હેં ઔર બાઝોં કો નહી મિલી યા બાઝો કે પાસ ઝિયાદા હેં ઔર બાઝો કે પાસ કમ હેં.

અબ કિસી આદમી કો અલ્લાહને માલ ઔર દૌલત દે રખ્ખા હે યા ઈઝઝત સે નવાઝા હે કિસીકો શોહરત કી નેઅમત અલ્લાહને દે રખ્ખી હે કિસીકો ઓહદા ઔર મન્સબ સે નવાઝ રખ્ખા હે કિસીકો અલ્લાહને હુસ્નો જમાલ અતા ફરમાયા હે કિસીકો તંદુરસ્તી અતા ફરમાયી હે કિસીકો ઈલ્મ દિયા હે કિસીકો સલાહ ઔર તકવા ઔર નૈકી કી તૌફીક અતા ફરમાયી હે તો ચાહે વો દીન કી નેઅમત હો યા દુનીયા કી નેઅમત હો ઈસ નેઅમત કો દેખ કર દિલ મે જલન કા પૈદા હોના ઔર યે ખિયાલ આના કે યે નેઅમત ઈસકો કયૂં મિલી ઈસકે પાસ યે નેઅમત નહી રેહની ચાહિયે ઈસ્સે છિન જાની ચાહિયે ઈસી કા

નામ હસદ હે.

અલ્લાહ કે ફેસલે પર એતેરાઝ ગૌર કરો હસદ કરને વાલા હકીકત મે અલ્લાહ કે ફેસલે પર એતેરાઝ કર રહા હે ઈસ લિયે કે જિસ કો જો ભી નેઅમત મિલી હૂઈ હે વો ખૂદ અપને ઈખ્તિયાર સે તો નહી મિલી બલ્કે ઈસકો વો નેઅમત અલ્લાહને દી હે અબ યે આદમી જબ ઈસકી ઈસ નેઅમત કે ઉપર જલન મેહસૂસ કરતા હે તો પેહલી બાત તો યે હે કે વો અલ્લાહ કે ઈસ ફેસલા પર એતેરાઝ કરતા હે કે અલ્લાહને યે નેઅમત ઈસકો કયૂં દી આપ હી અંદાઝા લગાએેં કે આપને કિસીકો કોઈ ચીઝ દી હો ઔર આપ કા કોઈ મુલાઝિમ ઈસ પર યૂં કહે કે આપને ફલાં કો ફલાં ચીઝ કયૂં દી તો કયા ઈસકે ઈસ એતેરાઝ કો આપ બરદાશ્ત કરેગે નહી કરેગે બલ્કે ઉસકો ઉસી વકત ચલતા કર દેગે યા ઈસકો જો બળી સી બળી સઝા દે સકતે હે વો દેગે તો કિસીકો મિલી હૂઈ નેઅમત પર જલન યા કુળ્હન કા મેહસૂસ કરના ઔર ઈસ સે ઉસ નેઅમત કે દૂર હો જાને કી તમન્ના કરના યે દરઅસલ અલ્લાહ કે ફેસલે પર એતેરાઝ કરના હે ઔર યે બહુત ખતરનાક બીમારી હે.

હસદ કે નતીજે મે ઔર કયા કયા હોતા હે? આજ હમારે મુઆશરે મે યે બીમારી બહુત આમ હો ચૂકી હે જિસ કે મુતાલ્લિક આદમી કે દિલ મે હસદ પૈદા હોતા હે ઈસકો અગર કોઈ ખૂશી યા મસર્રત હાસિલ હોતી હે યા કોઈ નેઅમત મિલતી હે યા ઈસકો તકલીફ હોતી હે કે ઈસકો યે નેઅમત કયૂં મિલી ઔર અગર ઈસકો કોઈ ગમ તકલીફ ઔર મુસીબત પહુંચતી હે તો ઈસ પર યે ખૂશ હોતા હે ઈસકો બળા મઝા આતા હે કે બહુત અચ્છા હૂવા હાલાંકે કિસી મોમિન કો પહુંચને વાલી તકલીફ પર ખૂશ હોના ભી બળા ગુનાહ હે જિસ કો હદીષે પાક મે શમાતતુન કહા ગયા હે હુઝુર સલ્લલ્લાહુ

અલૈહિ વ સલ્લમ ફરમાતે હેકે અપને ભાઈ કો કોઈ મુસીબત પહુંચે તો ઉસ પર ખૂશી કા ઈઝહાર ન કરો કહીં ઐસા નહો કે અલ્લાહ ઉસકો તો ઉસ મુસીબત સે નજાત દે ઔર તુમ કો ઈસ મે મુબ્તેલા કરદે તિરમિઝી.
ફિર હસદ કરને વાલા યે કોશિશ કરતા હે કે યે ચીઝ જો ઈસકો મિલી હૂવી હે વો ઈસ સે દૂર હો જાયે ઔર ઈસ કે લિયે તદબીરેં ભી કરતા હે ઈસકો સમાજ ઔર સોસાયટી મે નીચા ઔર હલ્કા દિખલાને કે લિયે ઈસકી બુરાઈયાં બયાન કરતા હે ગીબત કરતા હે ઈસકો નુકસાન પહુંચાને કી તદબીરેં કરતા હે ઔર માલૂમ નહી ઈસ હસદ કી વજહ સે ઔર કિત્ને ગુનાહોં મે મુબ્તેલા હો જાતા હે ઔર કિસી કા હકીકી ઐબ ઝાહિર કરના ભી બળા ગુનાહ હે જૈસા કે પેહલે આ ચુકા લૈકીન યે આદમી તો હસદ કે નતીજે મે ઉસકો બદનામ કરને કે લિયે ઐસી ઐસી બાતેં બના કર લૌગોં કે સામને પૈશ કરતા હે જો હકીકત મે ઉસમે મૌજૂદ ભી નહી હોતી યે સારી હરકતેં હસદ કરને વાલે સે વુજૂદ મે આતી હે ઈસી લિયે ઉલમા ને ફરમાયા કે હસદ કે નતીજે મે આદમી કભી કુફ્ર તક મે મુબ્તેલા હો જાતા હે ઈસ લિયે કે હસદ કે અંદર અંધા હોકર વો ઈસકો નુકસાન પહુંચાને કે લિયે જાદુ તક કરવાતા હે ઔર અકસર ઐસા હોતા હે કે જાદુ કરને મે ઐસે આમાલ કરને હી પળતે હૈં જિન કી વજહ સે આદમી ઈમાન સે હાથ ધો બેઠતા હે ઔર ઈમાન સે મહરૂમ હો જાતા હે ઈસ તફસીલ સે માલૂમ હૂવા કે હસદ કિત્ની ખતરનાક બીમારી હે ઈસી લિયે ઈસ સે પનાહ માંગી ગઈ હે.
હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા હસદ સે બચો ઈસ લિયે કે ઈસકે નતીજે મે આદમી કી નેકીયાં ઈસ તરહ ખતમ હો જાતી હે જૈસે આગ લકળી કો ખાલેતી હે ઔર

એક આગ તો બળી ઔર ઝાહિર હોતી હે કે અગર લગજાયે તો કિસી ભી ચીઝ કો ફૌરન હી ખતમ ઔર ભસ્મ કર દેતી હે ઔર એક આગ હલકી હોતી હે જો આહિસ્તા આહિસ્તા કિસી ચીઝ કો ખતમ કરતી હે હસદ વાલી આગ ભી જબ કિસી આદમી કે દિલ મે પૈદા હો જાતી હે તો વો ધીરે ધીરે ઉસકી નેકીયોં કો ખતમ કર દેતી હે ઔર ઈસકો પતા ભી નહી ચલતા.
ઔર ફિર આગ કી એક ખાસિયત યે ભી હે કે જિસ ચીઝ મે લગી હોતી હે જબ વો ચીઝ જલ કર ખતમ હો જાતી હે તો ફિર વો આગ ખૂદ અપને આપકો હી ખાના શુરૂ કરતી હે આગ કા એક હિસ્સા દૂસરે કો ખાતા હે યહાં તક કે વો ખૂદ ખતમ હો જાતી હે ઈસી તરહ હસદ કરને વાલે કા હાલ ભી ઐસા હી હોતા હે.
ફારસી કી કહાવત હે જિસ કા તરજુમા એ હસદ કરને વાલે તૂ અપને ઈસ હસદ હી મે મરજા કે તૈરે લિયે યહી એક મુસીબત કાફી હે તો હસદ ખૂદ ઈસી કે હકમે એક આગ હે જિસ પર હસદ હોતા હે જબ વો ઈસ્કા કુચ્છ બિગાળ નહી સકતા તો યે આદમી ખૂદ અંદર હી અંદર ઘુટઘુટ કર મર જાતા હે ઔર ઈસકે લિયે યે એક વબાલે જાન જાતા હે.
હસદ કે તીન દરજાત હસદ કે તીન દરજાત હેં એક ગિબ્તા જિસકો રશ્ક કેહતે હેં ઈસકા મતલબ યે હે કે કિસી નેઅમત કો દેખ કર આદમી કો જલન ઔર કુળ્હન નહી હોતી બલ્કે વો ખૂશ હોતા હે કે અલ્લાહને હમારે ભાઈ કો યે નેઅમત અતા ફરમાઈ હે ઔર સાથ હી વો યે તમન્ના કરતા હે કે અલ્લાહ મુજે ભી યે નેઅમત અતા ફરમાયે જૈસે કિસી કા અચ્છા મકાન દેખ કર દિલ મે કોઈ કુળ્હન નહી હોતી અલબત્તા આપકે પાસ ઐસા મકાન નહી હે તો આપ યે તમન્ના કરતે હે કે કાશ અલ્લાહ હમકો ભી ઐસા હી અચ્છા મકાન દે યા કિસી કા

અચ્છા લિબાસ દેખ કર આપ અપને લિયે ઐસે લિબાસ કી તમન્ના કરેં કિસી કા ઈલ્મ કિસી કા તકવા કિસી કા હુસ્ન ઔર જમાલ કિસી ઓહદા ઔર મન્સબ કિસી કા માલ ઔર દૌલત દેખ કર ઉસી જૈસી તમન્ના કરના ઔર સાથ હી સાથ તમન્ના કરના કે મુજે ભી અલ્લાહ ઐસી નેઅમત અતા ફરમાયે ઉસકો રશ્ક કેહતે હેં ઉસીકો અરબી મે ગિબ્તા કહા જાતા હે ઔર યે હરામ નહી હે બલ્કે ઉસકી ઈજાઝત હે બાઝ મરતબા ગિબ્તા કે લિયે ભી હસદ કા લફ્ઝ બોલા જાતા હે જૈસા કે હદીષ મે આતા હે હસદ વહી ચીઝોં મે જાઈઝ હે એક તો અલ્લાહને કિસીકો કુર્આન કા ઈલ્મ દિયા હો ઔર વો ઉસકે મુતાબિક ફેસલા કરતા હો.

દૂસરા વો આદમી જિસકો અલ્લાહને માલ દિયા હો ઔર વો ઉસકો નૈકી કે કામો મે દિન રાત ખર્ચ કરતા હો ઈસ હદીષ મે હસદ સે ગિબ્તા ઔર રશ્ક હી મુરાદ હે યે પેહલા ઔર અદના દરજા હે.

દૂસરા દરજા યે હે કે કિસી કી નેઅમત દેખ કર યે તમન્ના કરના કે યે નેઅમત ઉસસે છિન જાયે ઔર મુજે મિલ જાયે.

તીસરા દરજા યે હે કે દિલ મે યે ખિયાલ ઔર તમન્ના પૈદા હો કે ઉસકે પાસ સે યે નેઅમત છિન જાયે ચાહે મુજે મિલે યા ન મિલે યે હસદ કા સબ સે ખતરનાક ઔર સબ સે ઘટીયા દરજા હે.

કુબળે આદમી કી તમન્ના એક આદમી કુબળા (ટેળી ઔર જુકી પુશ્ત વાલા) થા કિસી ને ઉસસે પૂછા તૈરી કયા તમન્ના હે ઉસને કહા મૈ ચાહતા હૂં કે સબ લૌગ ટૈરે હો જાયે ઉસ સે કહા ગયા અલ્લાહ કે બંદે સબ કે કુબળે હોને કી તમન્ના કે બજાએ યહી તમન્ના કરતા કે તેરા ટૈળાપન દૂર હો જાયે તો અચ્છા થા તો ઐસી સોચ કે સામને વાલે કી નેઅમત ઝાઈલ હો જાયે ચાહે

મુજે મિલે યા ન મિલે યે બળી ખતરનાક સોચ હે ઈસમે સામને વાલે કી નેમત ઝાઈલ હો જાને વાલા ખિયાલ હે.

હસદ કયૂં પૈદા હોતી હે? હસદ પૈદા હોને કે દો સબ્બ બતલાયે ગયે હેં એક સબ્બ જગાહ કી મુહબ્બત ઔર માલ કી મુહબ્બત હે આદમી કે દિલ મે માલ કી મુહબ્બત હો ઓહદા ઔર મનસબ કી મુહબ્બત હો તો વો યે ચાહતા હે કે મૈ સબ સે બળા માલદાર બન કર રહૂં લૌગોં કે ઉપર મૈરા સિક્કા ચલે મુજે ફલાં ઓહદા ઔર મન્સબ હાસિલ હો જાયે ઔર મૈં સરદાર બન જાઉ તો અબ ઉસકો બરદાશ્ત નહી હોતા ઔર દિલ સે યે તમન્ના કરતા હે કે ઉસકે પાસ સે વો ચીઝ છિન જાની ચાહિયે યે માલ કી મુહબ્બત ઔર જગાહ કી મુહબ્બત હે તો હસદ કે પૈદા હોને કા એક સબ્બ તો ઓહદા મનસબ ઔર કુરસી કી ઔર માલ કી મુહબ્બત હે.

દૂસરા સબ્બ બુગ્ઝ ઔર કીના હે જૈસા કે ઉપર બતલાયા થા કે કિસી કે ઉપર ગુસ્સા આયા જિસકે નતીજે મે દિલ મે સામને વાલે સે નફરત બેઠી ઔર ઉસી નફરત કે નતીજે મે દિલ મે ઉસકી અદાવત ઔર દુશ્મની બેઠ ગઈ ફિર જબ ઉસકો કોઈ નેઅમત મિલતી હે તો ઉસી દુશ્મની કે નતીજે મે ઉસકો વો પસંદ નહી આતી બલ્કે દિલ સે ચાહતા હે કે ઉસકે પાસ યે નેઅમત બાકી ન રહે ઔર છિન જાયે ઉસકે પાસ દૌલત હે તો ઉસી દુશ્મની કી વજહ સે યે ચાહતા હે કે ઉસકે પાસ યે દૌલત ન રહે ઉસકે પાસ કોઈ ઓહદા ઔર મનસબ હે તો દુશ્મની કી વજહ સે યે ચાહતા હે કે વો ઉસકે પાસ ન રહે અલ્લાહને શોહરત ઔર ઈઝઝત દે રખ્ખી હે ઉસી દુશ્મની કી વજહ સે યે ચાહતા હે કે ઈઝઝત ઔર શોહરત ઉસકે પાસ ના રહે ઔર વો લૌગોં કે દરમીયાન બદનામ ઔર બેઈઝઝત હો જાયે.

હસદ કૈસે દૂર હો? હસદ કો દૂર કરને કે ઈલાજ ભી બતલાએ

ગયે હૈં એક ઈલાજ તો યે હે કે આદમી યે સોચે કે અલ્લાહને ઈસ કાઈનાત મે તીન આલમ પૈદા કિયે હૈં એક આલમ જન્નત હે વો આલમ તો ઐસા હે કે ઉસમે આદમી કો રાહત હી રાહત ખૂશી હી ખૂશી મસર્રત હી મસર્રત હે વહાં ગમ કા નામઓ નિશાન નહી અલ્લાહ હમે નસીબ ફરમાયે આમીન.
જો આદમી જન્નત મે પહુંચ ગયા તો વહાં કોઈ ગમ ઔર ફિકર ઔર કિસી કિસમ કી કોઈ તકલીફ નહી હોગી.
દૂસરા આલમ જહન્નમ હે જહાં મુસીબત હી મુસીબત તકલીફ હી તકલીફ રંજ હી રંજ ઔર ગમ હી ગમ હે વહાં રાહત ઔર આરામ કા કોઈ નામઓ નિશાન નહી અલ્લાહ ઈસ સે પૂરી ઉમ્મતે મુહમ્મદીય્યહ કી હિફાઝત ફરમાયે આમીન.
ઔર તીસરા યે દુનીયા હે જિસ મે હમ ઝિંદગી ગુઝાર રહે હૈં યે આલમ દુનીયા ઐસા હે કે અલ્લાહને ઈસે મિલાવત બનાયા હે યહાં કી કોઈ રાહત ઐસી નહી જિસ્મે રંજ ઔર ગમ કા કાંટા લગા હૂવા નહો ઔર યહાં કી કોઈ તકલીફ ઔર મુસીબત ઐસી નહી જિસ કે અખીર મે અલ્લાહ કી તરફ સે કોઈ રાહત ઔર નેઅમત ન મિલતી હો ગોયા રાહત ભી હે ઔર મુસીબત ભી હે નેઅમત ભી હે ઔર તકલીફ ભી હે ખૂશી ભી હે ઔર રંજ ભી હે મસર્રત ભી હે ઔર મુસીબત ભી હે આપ દુનીયા કે બળે સે બળે ઔર માલદાર સે માલદાર આદમી કો પૂછેં કે કભી ઐસા હૂવા કે તેરી સારી તમન્નાએં પૂરી હૂવી હોં તો જવાબ મિલેગા કે ઐસા તો નહી હે દુનીયા મે કોઈ આદમી ઐસા નહી મિલેગા જિસ કો અલ્લાહ કી કોઈ ન કોઈ નેઅમત ન મિલી હો ઔર સાથ હી સાથ કોઈ ન કોઈ તકલીફ ભી ઉસકો નહો હર એક કો કુછ નેઅમતેં મિલી હૈં તો સાથ મે કુછ તકલીફેં ભી હૈં અલ્લાહને અપની હિકમત સે દુનીયા કો ઐસા હી બનાયા હે કે કિસીકો કોઈ નેઅમત દી ઔર કિસીકો કોઈ દૂસરી

નેઅમત દી કિસીકો માલો દૌલત સે નવાઝા કિસીકો ફકરો ફાકા મે મુબ્તેલા કિયા કિસીકો ઓહદા ઔર મનસબ દિયા કિસીકો માતહત બના દિયા કિસીકો ઈઝઝત ઔર શોહરત અતા ફરમાઈ કિસીકો વો ચીઝ નહી મિલી કિસીકો હુસ્નો જમાલ સે માલા માલ કર દિયા કિસીમે વો બાત નહી હે કિસીકો ઈલ્મ સે નવાઝા કોઈ આદમી જહાલત મે મુબ્તેલા હે કિસીકો અલ્લાહને સલાહ ઔર તકવા અતા ફરમાયા ઉસકે બર ખિલાફ કોઈ ફિસ્કો ફુજૂર મે મુબ્તેલા હે મતલબ યે હે કે બહુત સી નેઅમતેં કિસીકો દી ઔર કિસીકો નહી દી અબ કિસકો કયા નેઅમત દેના હે ઉસકા ફેસલા અલ્લાહ હી કરતે હૈં અલ્લાહ હી જિસ કે લિયે જો મુનાસિબ સમજતા હે વો ફેસલા કરતા હે લિહાઝા હમેં યૂં સોચના ચાહિયે કે પેહલી બાત તો યે હે કે ઈન નેઅમતોં કા પૂરા પૂરા માલિક અલ્લાહ હી હે ઔર ઉસને જિસકે લિયે જો નેઅમત મુનાસિબ સમજી ઉસકો વો અતા ફરમાઈ ઔર હર આદમી અગર અપને હાલાત કો સોચેગા તો દૂસરે કે મુકાબ્લે મે કુછ નેઅમતેં ઐસી ઝરૂર હોગી જો અપને પાસ હોગી ઔર વો દૂસરે કે પાસ નહી હોગી અગર કિસી ઓહદા ઔર મન્સબ વાલે કો દેખેગે તો હો સકતા હે કે ઓહદા ઔર મન્સબ તો ઉસકો મિલા હે લૈકીન હમે અલ્લાહને દૂસરી કોઈ નેઅમત ઐસી દે રખ્ખી હોગી જો ઉસકે પાસ નહી હોગી.

એક આદમી માલ ઔર દૌલત વાલા હે ઉસકી કઈ ફેકટરીયાં લગી હૂવી હૈં ઉસકે મકાન કે સામને કારેં ખળી હૂવી હૈં ઔર બંગલે બને હૂયે હૈં બેન્ક બેલેન્સ ઔર સબ કુચ્છ હે ઔર ઉસકે મુકાબ્લે મે દૂસરા આદમી ઐસા હે કે સુબહ સે શામ તક મઝદૂરી કરતા હે ઔર ચંદ રૂપિયે કમા કર ચટની રોટી હાસિલ કરતા હે લૈકીન અલ્લાહને ઉસકો તંદુરસ્તી કી નેઅમત સે નવાઝા હે અબ યે માલદાર કહે કે ઉસકો યે તંદુરસ્તી કયૂં મિલી

ઔર યે ફકીર યૂં સોચે કે ઓહો યે તો બળા ખૂશ કિસ્મત હે કે ઉસકી તો ફેકટરીયાં હૈં બંગલા ઔર કારેં હૈં ઔર બેન્ક બેલેન્સ ભી ખૂબ હે લૈકીન દૌનો કે અંદર કે હાલ પર જબ ગૌર કરતે હૈં તો કુચ્છ ઔર હી નઝર આતા હે જિસકો અલ્લાહને દૌલત દી હે ઉસકે પાસ બંગલા ઔર સબ કુચ્છ હે લૈકીન ઉસકે અંદર કા હાલ યે હે કે બેહતરીન સે બેહતરીન બિસ્તર મુહય્યા હોને કે બાવજૂદ જબ લેટતા હે તો નીંદ હી નહી આતી તમામ અસ્બાબે રાહત મૌજૂદ હૈં લૈકીન રાહત નહી હે ઉસકો નીંદ લાને કે લિયે ગોલીયાં ખાની પળતી હૈં ઉસકા દસ્તરખ્વાન સજા હૂવા હે અલગ અલગ કિસમ કે ખાને બને હૂયે મૌજૂદ હૈં લૈકીન ઐસી બીમારી કા શિકાર હે જિસકી વજહ સે ડાકટરોં ને કેહ રખ્ખા હે કે સિર્ફ દાલકા પાની પીવો દૂસરા કુચ્છ ખાને પીને કી ઈજાઝત નહી હે તો સારી નેઅમતેં દસ્તરખ્વાન પર મૌજૂદ હોને કે બાવજૂદ વો ઈસ્તેમાલ નહી કર સકતા વો જિસ તકલીફ મે મુબ્તેલા હે વો દૂસરોં કો માલૂમ નહી.

ઈસકે અલાવા મઝદૂર સુબ્હો શામ મઝદૂરી કરતા હે ઔર ચંદ રૂપિયે જો ઉસકો મિલતે હૈં ઉસસે ચટની રોટી હાસિલ કરતા હે ઔર બળી લઝઝત ઔર બળે મઝે લે લે કર પેટ ભરકર ખાતા હે ઔર ઝમીન પર સર રખને સે પેહલે હી નીંદ કી આગોશ મે પહુંચ જાતા હે જબ વો દૌલત વાલા ઈસકો સોતા હૂવા દેખતા હે તો રશ્ક કરતા હે કે અલ્લાહને ઉસકો કેસી તંદુરસ્તી દે રખ્ખી હે નીંદ કી નેઅમત કે કેસે મઝે ઉળા રહા હે ઔર મૈં ચાહતા હૂં તબ ભી મુજે નીંદ નહી આ રહી હે.

દર હકીકત હમ લોગોં ને અસ્બાબે રાહત કો હી રાહત સમજ રખ્ખા હે હાલાંકે અસ્બાબે રાહત હાસિલ હો જાને સે રાહત હાસિલ નહી હો જાતી.

હઝરત મુફતી મુહમ્મદ શફી(રહ.) ફરમાતે હૈં કે તિરમિઝી

શરીફ મે દુઆ હે કે જબ આદમી ખાના ખાલે તો યે દુઆ પળે જિસકા તરજુમા યે હે કે તમામ તારીફેં ઉસ અલ્લાહ કે લિયે હે જિસને મુજે ખાના ખિલાયા ઔર મુજે બગૈર કિસી મૈરી કોશિશ ઔર મેહનત કે યે ખાના અપને ફઝલ સે બતૌરે રિઝક અતા ફરમાયા.

જો આદમી યે દુઆ પળતા હે તો અલ્લાહ ઉસકે પિછલે સારે ગુનાહ માફ કર દેતે હૈં તિરમિઝી, અબૂ દાવૂદ ઈસ દુઆ મે દો લફઝ હૈં લફઝે તઆમ ઔર દૂસરા રિઝક હે મતલબ યે કે મુજે ખિલાયા ઔર મુજે રિઝક દિયા હમ યૂં સમજતે હૈં કે બઝાહિર રિઝક ઔર ખાના દૌનો એક હી ચીઝ હે તો ફિર દૌનો અલ્ફાઝ કો અલગ અલગ લાને કી કયા ઝરૂરત થી હઝરત મુફતી મુહમ્મદ શફી(રહ) ફરમાતે હે કે વો ચીઝ આપકો રિઝક કે તૌર પર મિલી ઔર ખાને કે ઈસ્તેમાલ મે ભી આઈ ઈસ લિયે કે અલ્લાહને આપકો દૌલત દે રખ્ખી હે જિસ્સે યે ખાના આપ કી મિલ્કત મે આયા લૈકીન જરૂરી નહી કે વો ખાના ખાને કી નૌબત ભી આયે કયૂં કે એક ચીઝ આપકો મિલી હે લૈકીન હો સકતા હે કે કિસી બીમારી યા ઉઝર કી વજહ સે આપ ઈસસે ફાયદા નહી ઉઠા સકતે હે.

ઈસી તરહ એક આદમી નીંદ લાને કે લિયે બેહતરીન સે બેહતરીન ચારપાઈ તય્યાર કરાલે ઉસ પર નરમ બિસ્તર લગવાલે બહ લગવાલે ઔર દૂસરે સારે અસ્બાબ ઈખ્તિયાર કર લે લૈકીન જબ સોના ચાહે તો નીંદ ન આયે તો વો કયા કર સકતા હે.

માલૂમ હૂવા કે પૈસો સે અસબાબ તો ખરીદે જા સકતે હે લૈકીન નીંદ નહી ખરીદી જા સકતી પૈસોં સે ખાના તો ખરીદા જા સકતા હે લૈકીન ભૂખ નહી ખરીદી જા સકતી નીંદ ઔર ભૂખ તો અલ્લાહ જિસકો ચાહતે હૈં ઉસીકો અતા ફરમાતે હૈં પતા ચલા

કે દૌનો ચીઝેં અલગ અલગ હેં ઔર અસ્બાબે રાહત કા નામ રાહત નહી હે.
ઔર દૂસરી બાત યે હે કે જિસકો જો ચીઝ દી ગઈ હે ઉસ્મે અલ્લાહ કી બહુત સારી હિકમતેં છૂપી હે બાઝ મરતબા આદમી તમન્ના કરતા હે કે મુજે પૈસે મિલ જાયે લૈકીન હો સકતા હે કે અગર ઉસકે પાસ પૈસે આ જાતે તો યે સરકશી ઔર શૈતાનીયત કી તરફ માઈલ હો જાતા ઔર ઐસી હરકતેં કરતા જિન કે નતીજે મે વો દૌલત ઉસકે લિયે ફાયદામંદ હોને કે બજાયે નુકસાન દેને વાલી હો જાતી.
જિસકો શૈખ સઅદી(રહ) ને ફારસી કી શાયરી મે સમજાયા હે જિસકા તરજુમા હે કે બાપ કે પાસ શહદ તો બહુત હે લૈકીન બેટે કી તબીયત મે ગરમી ભી બહુત ઝિયાદા હે ઈસ લિયે ઉસકે પાસ શહદ હોને કે બાવજૂદ વો અપને બેટે કો નહી દેતા ચૂંકે બાપ જાન્તા હે કે શહદ કી ખાસીયત ભી ગરમ હે ઔર યે ભી ગરમ હે અગર ગરમ ચીઝ ખાયેગા તો ઔર ઝિયાદા મુસીબત મે પળેગા.
ઈસી તરહ કિસકો કયા દેના હે ઉસકો અલ્લાહ હી બેહતર જાન્તા હે ઈસ લિયે આદમી કો યૂં સોચના ચાહિયે કે યે નેઅમત જો ઉસકો મિલી હે વો અલ્લાહને અપની હિકમત સે ઉસકો દી હે મૈરે બારેમે અલ્લાહ કી હિકમત કા તકાઝા યહી થા કે મુજે ન મિલે તો મુજે નહી મિલી અબ ઉસપર યે તમન્ના કરના કે વો નેઅમત ઉસસે છિન જાયે યે અલ્લાહ કે ફેસ્લે પર એક તરહ કા એતેરાઝ હી તો હે.
દૂસરી બાત યે હે કે આદમી કી જો તમન્નાએં હોતી હેં કે યે ભી મુજે મિલે ઔર વો ભી મુજે મિલે ઝાહિર હે કે જિતની નેઅમતેં હેં વો સારી કી સારી તો હર કિસીકો મિલ હી નહી સકતી આદમી કી જિત્ની તમન્નાએં હેં વો સબ અગર ઉસકો મિલ

જાયેં ઉસકે બાદ ભી આદમી કુચ્છ ન કુચ્છ ઔર તમન્નાએં કરતા હી રહેગા.
દુનીયા કા સબસે ખૂશ હાલ આદમી કો આપ પુછ લિજીયે મસલન આપ લે લિજયે જૈસે હિન્દુસ્તાન કા સબ સે બળા માલદાર આદમી સે જાકર આપ પૂછીયે કે ભાઈ તેરી સારી તમન્નાએં કયા પૂરી હો ગઈ કયા તેરી જિત્ની ખ્વાહિશ થી વો સબ પૂરી હો ગઈ તો વો યહી જવાબ દેગા કે નહી અભી તો મૈરી બહુત સારી તમન્નાએં પૂરી હોના બાકી હૈં.
દુનીયા કે બળે સે બળે ખૂશહાલ ઔર માલદાર આદમી સે યહી સવાલ કર લો તો વો યૂં નહી કહેગા કે મૈરી સારી તમન્નાએં ઔર ખ્વાહિશેં પૂરી હો ચૂકી હૈં બલ્કે અલ્લાહને દુનીયા કો બનાયા હી ઐસા હે કે એક તમન્ના પૂરી નહી હોતી કે દૂસરી પૈદા હો જાતી હે ઈસ લિયે આદમી કા યે સોચના કે મૈરી સારી તમન્નાએં પૂરી હો જાયેં યે બેવકૂફી હે.
ઝરા સા બુખાર ઈન્સાન કા મિઝાજ ઐસા હે કે નેમતોં કે મામલા મે દૂસરે કો દેખતા હે ઔર મુસીબત કે મામલે મે અપને આપકો દેખતા હે અરે ભાઈ તુમ્હારે પાસ કયા નેઅમત હે તુમ ને કભી સોચા દરઅસલ હમારે સોચને કી નીય્યત ઔર અંદાઝ કો બદલને કી ઝરૂરત હે.
હઝરત મુફતી શફી(રહ) ફરમાતે હૈં એક મરતબા હઝરત મવલાના સય્યદ અસ્ગર હુસૈન(રહ) કો બહુત બુખાર થા કિસી ને પૂછા હઝરત તબીયત કૈસી હે હઝરત મીયાં(રહ) ને જવાબ દિયા અલ્હમ્દુલિલ્લાહ આંખ બહુત અચ્છી હે કાન બહુત અચ્છા હે હાથ ભી દુરુસ્ત હે પાંઉ ભી તંદુરસ્ત હે ખાના ભી ખાતા હૂં બસ ઝરા સા બુખારા હો રહા હે હઝરત ને પેહલે અલ્લાહ કી સારી નેમતોં કો ગિન્વાયા ફિર બીમારી કો મામૂલી કરકે બતલાયા હમારે જૈસે કો અગર થોળા સા બુખાર આ જાયે

ઔર કિસી ને પૂછ લિયા કે કૈસી તબીયત હે તો કહેંગે અરે જાને દોના બહુત તૈઝ બુખાર હે મૈ તો પરેશાનહો ગયા ઔર યે હૂવા ઔર ફલાં હૂવા.
એક ગ્લાસ આધા દૂધ સે ભરા હૂવા હો તો ઉસકો દો તરહ સે બતલાયા જા સકતા હે એક તો યે હે કે આધા ગ્લાસ દૂધ સે ભરા હૂવા હે ઔર દૂસરે તરીકે સે યે હે કે આધા ખાલી હે દૌનો બાતેં એક હી હેં લૈકીન દૌનો કિસમ મે સોચ કા ફરક હે તો હકીકત યે હે કે આદમી અલ્લાહ કી નેમતોં કો સોચે કે મૈરે હાલ પર ઉસકી કિત્ની નેઅમતેં હેં જબ યે સોચેગા તો અલ્લાહ કા શુક્ર અદા કરને કી તૌફીક હોગી ઔર શુક્ર કે નતીજે મે અલ્લાહ કી તરફ સે નેમતોં મે ઝિયાદતી ભી હોગી ઔર અગર ઉસ તરફ નહી દેખેગા ઔર દૂસરોં કી તરફ દેખતા રહેગા અલ્લાહ કી નેમતોં કી નાશુક્રી હી પૈદા હોગી.
ઔર અગર દૂસરોં કો દેખના હી હે તો ઈસ કા તરીકા ભી હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને બતલાયા હે કે દુનીયા કી નેમતો કે સિલસિલે મે અપને સે કમતર કો દેખો તાકે અલ્લાહ કી નેમતોં કા શુક્ર અદા કરને કી તૌફીક હો ઔર દીન કે મામલે મે અપને સે બેહતર કો દેખો તાકે ઝિયાદા સે ઝિયાદા અમલ કી તૌફીક હો ઔર આજ હમારા મિઝાજ દુનીયા કે મામલે મે યે બન ચૂકા હે કે અગર હમારે પાસ એક લાખ હેં તો પાંચ લાખ વાલે કો દેખતે હેં કે મૈરે પાસ ઈત્ને નહી હેં ઈસ તરહ અલ્લાહ કે યહાં સે હમે જો એક લાખ મિલે હેં ઉનકી ભી નાશુક્રી હોતી હે ઔર દીન કે મામલે મે અગર દો નમાઝેં પળતા હે તો સોચતા હે કે ફલાં સે અચ્છા હૂં વો તો એક ભી નમાઝ નહી પળતા અરે ભાઈ યે નહી દેખતે કે તુમ દો નમાઝે હી પળતે હો ઔર તીન છોળ રહે હો હાલાંકે તુમ્હેં તો પાંચો વકત કી નમાઝ પળની ચાહિયે થી.

સારે રંજ ઔર ગમ સે બચા લિયા હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મુબારક(રહ) બહુત બળે મુહદ્દિષ ફકીહ ઔર સુફી ગુઝરે હે વો ફરમાતે હે મૈં પેહલે માલદારોં કી રિફાકત મે રેહતા થા તો હર વકત રંજ ઔર ગમ ઔર તકલીફ મે રેહતા થા ઈસ લિયે કે જિસ કો દેખતા થા તો યે સોચતા થા કે ઉસકા લિબાસ મૈરે લિબાસ સે અચ્છા હે ઉસકી સવારી મૈરી સવારી સે અચ્છી હે ઉસ કા મકાન મૈરે મકાન સે અચ્છા હે મૈરા મકાન ઉસ સે અચ્છા હોના ચાહિયે ઈસ તરહ મૈં હમેશા રંજ ઔર ગમ મે હી મુબ્તેલા રેહતા થા લિહાઝા મૈંને અપની રિફાકત બદલ દી ઔર ગરીબોં કે સાથ રેહના શુરૂ કિયા અબ મૈં જિસકો ભી દેખતા તો સોચતા કે મૈરા લિબાસ ઉસકે લિબાસ સે અચ્છા હે મૈરી સવારી ઉસકી સવારી સે અચ્છી હે મૈરા મકાન ઉસકે મકાન સે અચ્છા હે ઈસ તરહ મૈંને સારે રંજ ઔર ગમ સે અપને આપકો બચા લિયા.

આદમી કો ચાહિયે કે એકબાર તો યે સોચે કે અલ્લાહને અપની હિકમત સે મુજે યહી દિયા હે ઔર જિસકો જો ભી દિયા વો અલ્લાહને અપને ફઝલ હી સે દિયા ઔર અલ્લાહ કી નેઅમત હે વો જિસેજો ચાહે દે જબ અલ્લાહને અપના ફઝલ કિસીકો દિયા હે તો ઉસપર મુજે ઔર આપકો એતેરાઝ કરને કા કયા હક હે ઈસ લિયે હસદ કરને વાલા દર હકીકત અલ્લાહ કે ફેસલા પર એતેરાઝ કરતા હે લિહાઝા ઈસસે અપને આપકો બચાને કી ઝરૂરત હે યે બહુત ખતરનાક બીમારી હે.

હસદ કા દૂસરા ઈલાજ ઔર હસદ કા દૂસરા ઈલાજ યે ભી હે કે આદમી સોચે કે જિસ પર ઉસકો હસદ હો રહા હે ઉસકે સાથ દુશ્મની પૈદા હો રહી હે ઔર દુનીયા કા દસ્તૂર તો યે હે કે આદમી દુશ્મન કા ભલા કભી ભી નહી ચાહતા બલ્કે હમેશા ઉસકા બુરાહી ચાહતા હે લૈકીન મૈ તો હસદ કરકે અપને દુશ્મન

કે સાથ ભલાઈ કર રહા હૂં વો કૈસે વો ઈસ તરહ કે આદમી જબ હસદ કરતા હે તો ઉસકે નતીજે મે વો ખૂદ હી હમેશા રંજ ઔર ગમ મે મુબ્તેલા રેહતા હે ઉસકો દેખ કર ઉસકા દુશ્મન તો ખૂશ હી હોગા કે અચ્છા હે વો રંજ ઔર ગમ મે મુબ્તેલા હે યે તો દુશ્મન કા દુનીયવી ફાયદા ઔર ખૂદ કા દુનીયવી નુકસાન હે.

આખિરત કા નુકસાન ઈસ તરહ હોગા કે ઉસી હસદ કે નતીજે મે ઉસકી ગીબત કરેગા ઉસકે ઐબ લોગોં કે સામને બયાન કરેગા ઉસકો સમાજ ઔર સોસાયટી મે નીચા દિખલાને કી કોશિશ કરેગા ઉસકો બદનામ કરને કે લિયે તદબીરેં કરેગા ઈસ તરહ ગોયા અપની નૈકીયાં અપને દુશ્મન કો દેતા રહેગા ઔર અપની આખિરત કા નુકસાન કરેગા.

એક મરતબા એક બુર્ઝૂગ અપની મજલિસ મે તશરીફ ફરમા થે કિસી ને આકર કહા ફલાં સાહબ આપકી બુરાઈ બયાન કરતે હેં યે સુન કર વો ખામોશ રહે ઔર કોઈ જવાબ નહી દિયા ઉસકે બાદ ઉસ આદમી કી ખિદમત મે મિઠાઈ ભેજી કિસી ને કહા હઝરત વો આપકો ગાલીયાં દેતા હે ઔર આપ ઉસકે પાસ હદીયા ભેજતે હેં ઉનહોંને ફરમાયા ભાઈ વો મૈરી બુરાઈયાં કરકે મુજે અપની નૈકીયાં દેકર મુજે આખિરત કા એહસાન કર રહા હે અબ મૈં ઈસકે સાથ વો એહસાન તો નહી કર સકતા ઈસ લિયે મૈં દુનીયા કી ચીઝ ઉસકો ભેજ કર ઉસસે કમ દરજા કા બદલા ચૂકા રહા હૂં.

ઘર કી દૌલત ઘર હી મે રહે ઈમામ અબૂ હનીફા(રહ) કભી અપની મજલિસ મે ન કિસી કી ગીબત કરતે થે ઔર ન કિસી કી ગીબત સુન્તે થે ઔર અપને શાગિરદોં સે ફરમાયા કરતે થે ન કિસી કી ગીબત કરો ઔર ન સુનો ઔર અગર ગીબત કરને કા શોક હી હો તો અપને માં બાપ કી કરો તાકે ઘર કી દૌલત

ઘર હી મે રહે કિસી દૂસરે કે પાસ ન જાને પાયે ચૂંકે આદમી જબ કિસી કી ગીબત કરેગા અપની નૈકીયાં ઉસકો પૈશ કરેગા. હઝરત સુફીયાન સૌરી(રહ) જો ઈમામ અબૂ હનીફા(રહ) કે હમ અસર હેં વો ફરમાયા કરતે થે ઈમામ અબૂ હનીફા(રહ) બહુત બખીલ હેં યાની વો અપની નૈકી કિસીકો દેના નહી ચાહતે ન કિસી કી ગીબત કરતે હેં ન સુન્તે હેં.

ન ઈધર કે રહે ન ઉધર કે રહે તો યે બળી અહમ ચીઝ હે કે હસદ કરને વાલા ઈસ તરહ બુરાઈયોં મે મુબ્તેલા હો કર અપની નૈકીયાં બરબાદ કરતા હે અપની આખિરત કા ભી નુકસાન કરતા હે ઔર દુનીયા કા ભી નુકસાન ઉઠાતા હે દુનીયા ભી બરબાદ ઔર આખિરત ભી બરબાદ યાની ન ઈધર કે ન ઉધર કે વાલા મામલા હો જાતા હે ઈસ લિયે આદમી કો યે સોચના ચાહિયે કે હસદ કરકે મૈં બજાયે ફાયદા કે અપના નુકસાન કર રહા હૂં લિહાઝા મુજે ઉસસે અપને આપકો બચાને કી કોશિશ કરની ચાહિયે.

હમ અસર કી દુશ્મની ઔર ઉસ્કા ઈલાજ એક ઔર બાત ભી હે કે કભી એક સાથ બળે હોતે બાદ મે એક સાથી દૂસરે સાથી સે દરજા ઔર ખૂબી મે આગે બળ જાતા હે તો બાઝ મરતબા કુદરતી તૌર પર દિલ મે ઉસકે મુતાલ્લિક યે ખિયાલ પૈદા હોતા હે કે યે ચીઝ ઉસકો કયૂં મિલ ગઈ વો મુજ સે આગે કયૂં બળ ગયા ઔર ઈસ તરહ કભી ગૈર ઈખ્તિયારી તૌર પર હસદ વાલા જઝબા દિલમે પૈદા હોતા હે તો ઈસકા ઈલાજ કયા હે. દેખીયે ઈસ્કા ઈલાજ યે હે કે અગર દિલ મે ઐસા જઝબા પૈદા હો જાયે તો અપની ઝુબાન યા અપને અમલ સે ઉસકો નુકસાન પહુંચાને કી કોઈ તદબીર ન કી જાયે ન ઉસકી ગીબત કી જાયે ન ઉસકો સમાજ ઔર સોસાયટી મે નીચા દિખલાની કી કોઈ શકલ ઈખ્તિયાર કી જાયે ઔર નાહી ઉસકો નુકસાન પહુંચાને

ઔર બે ઈઝઝત કરને કે લિયે કોઈ કદમ ઉઠાયા જાયે કભી હો સકતા હે કે હસદ વાલા જઝબા કિસી ઐસી બાત પર ઉભરે જિસ સે ઉસકો નુકસાન પહુંચે લૈકીન આદમી અપને આપકો ઉન સારી ચીઝોં સે બચાયે.
અપને ઈસ જઝબા કો બુરા ભી સમજે કે મૈરે દિલ મે જો ખિયાલ પૈદા હો રહા હે વો બહુત બુરા હે ઔર ફિર એક કામ યે કરે કે ઉસકે લિયે દુઆ કરે કે અલ્લાહ ઉસે ઔર ઝિયાદા તરક્કી દે તાકે ખૂદ અપને દિલ પર આરે ચલેં ઈસ દુઆ કે ઝરીયા યે જઝબા ખૂદ બખૂદ કમ હોગા ઔર અપને દિલ મે સે ઉસ જઝબા કે દૂર હોને કી ભી દુઆ કી જાયે તબ તો ઈન્શાઅલ્લાહ ઉસ પર કોઈ પકળ નહી હોગી.
ઔર અગર આપને ઉસકે ખિલાફ તદબીરેં કી ઉસકી ગીબત કી ઉસકો નીચા દિખલાને કે લિયે કોશિશ કરતે રહે ઉસકો બદનામ કરતે રહે ઉસકે સહીહ યા ગલત ઉયૂબ લોગોં કે સામને પૈશ કરતે રહે તો યે બંદે કા હક ઝાએ હૂવા ઈસ લિયે જબ તક ઉસસે માફી નહી માંગેગે વહાં તક યે મામલા સાફ નહી હોગા.
ઔર અગર આપને અપની ઝુબાન ઔર અમલ સે ઉસકે ખિલાફ કોઈ તદબીર નહી કી ન ગીબત કી ન ઉસકો નીચા દિખલાને કી કોઈ તદબીર કી ન ઉસકે ઉયૂબ બયાન કિયે લૈકીન દિલ કે અંદર ઉસકે ખિલાફ જો જઝબા પૈદા હૂવા હે ઉસકો બુરા ભી નહી સમજા ઔર અલ્લાહ સે ઉસકે દૂર હોને કી દુઆ ભી નહી કી તો અગરચે બંદે કા હક ઝાએ નહી હૂવા લૈકીન અલ્લાહ કે નઝદીક આપ ગુનેહગાર હૂએ અબ જબ તક આપ ઉસસે તૌબા નહી કરેગે વહાં તક યે ગુનાહ માફ નહી હોગા
હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઈરશાદ ફરમાતે હેં કે અગલી ઉમ્મતોં મે જો બુગ્ઝ કીના હસદ વગૈરા થી વો તુમ્હારે

અંદર ભી ધીરે ધીરે આ રહી હૈં ઔર આએગી ઔર યે મુંડને વાલી હે મૈ યે નહી કેહતા કે વો બાલોં કો મુંડ દેતી હૈં બલ્કે યે દીન કો મુંડ દેતી હૈં તિરમિઝી ઈસ લિયે કે આદમી જબ હસદ બુગ્ઝ ઔર કીના મે મુબ્તેલા હોગા તો ઉસકો નુકસાન પહુંચાને કે લિયે અપની ઝુબાન ઔર અપને અમલ સે તદબીર કરેગા ઔર વો સબ ઉસકી નૈકીયોં કો ખતમ કરને વાલી હૈં ઈસ લિયે યે બળી ખતરનાક બીમારી હે જિસ સે અપને આપકો બચાને કી ઝરૂરત હે.

આસાન નૂસ્ખા જૈસા કે પેહલે અર્ઝ કિયા જો આદમી અપને દિલ કો ઐસે મૈલ ઔર કીના સે પાક સાફ રખ્ખેગા ઉસકે લિયે જન્નત કી બશારત હે મુસ્નદે અહમદ મે હઝરત અનસ(રદી) કી રિવાયત હે જિસકો હઝરત મુફતી શફી(રહ) ને મઆરિફુલ કુર્આન/૮ મે નકલ કિયા હે હઝરત અનસ(રદી) ફરમાતે હૈં કે હમ હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે પાસ બેઠે હૂએ થે તો આપને ફરમાયા કે અભી એક જન્નતી આદમી આને વાલા હે થોળી દેર કે બાદ એક અન્સારી સહાબી ઐસી હાલત મે આયે કે વુઝૂ કા પાની ઉનકે ચેહરે સે ટપક રહા થા ઔર ઉનકે બાયેં હાથ મે જૂતે થે વો આકર બેઠ ગયે સહાબા(રદી) ને ઉનકો દેખ લિયા ફિર દૂસરે રોઝ ભી ઐસા હી વાકિયા પૈશ આયા હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને વહી ઈરશાદ ફરમાયા ઔર થોળી દેર કે બાદ સહાબા(રદી) ને દેખા કે વહી કલવાલે સહાબી કલકી તરહ આયે કે વુઝૂ કા પાની ચેહરે સે ટપક રહા થા બાયેં હાથ મે જૂતે થે આકર બેઠ ગયે તીસરી રોઝ ભી ઈસી તરહ હૂવા હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ તીન દિન તક મુસલસલ ઉનકે મુતાલ્લિક જન્નત કી બશારત સુનાતે રહે હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર બિન આસ(રદી) ફરમાતે હૈં કે મૈરે દિલ મે યે ખિયાલ આયા કે ઝરા દેખૂં તો સહી કે ઉન્કા

એૈસા કૌન્સા અમલ હે જિસ્કી વજહ સે હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ મુસલસલ તીન દિન સે ઉનકે મુતાલ્લિક જન્નત કી ખૂશખબરી ફરમા રહે હૈં જબ હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કી મજલિસ ખતમ હૂવી ઔર સબ બાહર નિકલે તો મૈંને ઉન સહાબી સે અર્ઝ કિયા ચાચા જાન મેરા ઘર વાલોં કે સાથ જગળા હો ગયા હે ઉસ લિય મૈને યે તે કર લિયા હે કે તીન દિન તક અપને ઘર નહી જાઉન્ગા અગર આપ ઈજાઝત દેં તો આપકે યહાં આકર કિયામ કર લૂં ઔર ઠહેર જાઉ.

ઉન્હોને કહા ઝરૂર આ જાવો હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર બિન આસ(રદી) ફરમાતે હૈં કે મૈં ઉનકે યહાં ગયા ઔર તીન રાત તક બેદાર રેહ કર દેખતા રહા કે વો કયા અમલ કરતે હૈં લૈકીન વો તો રાત કો આતે સોને સે પેહલે કુછ પળતે ઔર સો જાતે ફિર ફજર કે લિયે હી ઉઠતે તહજ્જુદ કે લિયે ભી નહી ઉઠતે થે ઔર દિન ભર ભી મૈને ઉનકે આમાલ કા જાઈઝા લિયા તો એક આમ મુસલમાન જિસ તરહ નમાઝ વગૈરા કી પાબંદી કરતા હે વહી ઉનમે ભી દેખા તીન દિન તક મૈં ઉનકે સાથ રહા રાત કો ભી દિન કો ભી ઉનકે આમાલ કા જાઈઝા લેતા રહા લેકીન કોઈ એક અમલ ભી મુજે એૈસા નઝર નહી આયા જિસકે મુતાલ્લિક મૈરા દિલ ગવાહી દે કે ઉનકે ઈસ અમલ કી વજહ સે જન્નત કી ખૂશખબરી સુનાઈ ગયી હે અલબત્તા ઈસ પૂરે અરસા મે મૈંને ઉનકી ઝુબાન સે કોઈ ભી કલ્મા સિવાય અચ્છી બાત કે નહી સુના.

જબ તીન દિન પૂરે હૂએ ઔર કરીબ થા કે મૈરે દિલ મે ઉનકે અમલ કી હકારત આ જાયે તો મૈને ઉનસે અર્ઝ કિયા ચાચા જાન મૈરા તો ઘર વાલોં સે કુચ્છ ઝગળા નહી હૂવા થા અલબત્તા હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને આપકે

મુતાલ્લિક તીન દિન તક યે ઈરશાદ ફરમાયા થા ઈસ લિયે મૈ ચાહતા થા કે આપકે આમાલ દેખ કર ફેસલા કરું વો કૌન સા અમલ હે જિસ્કી વજહ સે હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને યે બશારત સુનાઈ હે ફિર મૈં તીન દિન આપકે સાથ રહા લૈકીન અજીબ બાત હે કે મુજે તો કોઈ ઐસા અમલ નઝર નહી આયા અબ આપ હી બતલા દિજીયે કે આપ કા વો કૌન્સા અમલ હે જિસ્કી વજહ સે આપને યે દરજા પાયા હે ઉનહોને કહા ભાઈ મૈરે પાસ તો કોઈ અમલ નહી હે આપને ભી દેખ લિયા હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર બિન આસ(રદી) કેહતે હેં મૈ માયૂસ હો કર વાપિસ હોને લગા તો ઉનહોને મુજે બુલાયા ઔર કહા હાં એક બાત હે કે મૈં અપને દિલ મે કિસી મુસલમાન કે મુતાલ્લિક કીનાકપટ બુરાઈ ઔર મૈલ નહી પાતા ઔર કિસી પર હસદ નહી કરતા હઝરત અબ્દુલલાહ બિન અમ્ર બિન આસ(રદી) ને કહા બસ યહી વો અમલ હે જિસ પર હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને જન્નત કી ખૂશખબરી અતા ફરમાયી હે. ઈબ્ને કસીર નસાઈ શરીફ.

વ આખિરૂ દઅવાના અનિલ્હમ્દુલિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિહિલ કરીમ વ અલા આલિહી વ અસ્હાબિહી અજમઈન આમીન.

